

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

11.1.2025

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Γιατί αυξάνονται τα περιστατικά βίας στους νέους;

Πώς φτάσαμε στο σημείο να μιλάμε για βιασμό 5χρονου από συνομηλίκους του; Τι κάνει ο γονιός όταν το παιδί του αντιληφθεί ότι είναι ο θύτης, όχι το θύμα; Πόσο επηρεάζει το διαδίκτυο και το online gaming την ανάπτυξη των εφήβων; Η ψυχολόγος-παιδοψυχολόγος Αντιγόνη Γινοπούλου εξηγεί. Ακολουθεί απόσπασμα από τη συνέντευξη που παραχώρησε στον Γιάννη Πανταζόπουλο στην έντυπη Lifo.

— Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι έχουμε καθημερινά πολλά περιστατικά βίας στους νέους;

Οι νέοι μεγαλώνουν σε μια εποχή οικονομικής αστάθειας, αυξανόμενων κοινωνικών ανισοτήτων και αβεβαιότητας για το μέλλον. Αυτές οι συνθήκες εντείνουν το αίσθημα αδιεξόδου και μπορούν να οδηγήσουν σε επιθετική συμπεριφορά. Επίσης, βλέπουμε ότι η οικογένεια, το σχολείο και άλλοι κοινωνικοί θεσμοί, που παλιότερα έπαιζαν σημαντικό ρόλο στην κοινωνικοποίηση των νέων, αδυνατούν να προσφέρουν σταθερότητα, οδηγώντας σε προβλήματα συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένης της βίας.

Σημαντικό ρόλο παίζουν το άγχος, η ψυχική πίεση και οι δυσκολίες στη διαχείριση των συναισθημάτων. Παρατηρούμε, επίσης, τα τελευταία χρόνια την αποσύνδεση από αξίες που προωθούν τη συνεργασία, την κατανόηση και τον αλληλοσεβασμό. **Έτσι**, οι νέοι δεν έχουν σαφή πρότυπα περί σωστού και λάθους. Τέλος, σε πολλές περιπτώσεις, η βία είναι ένας τρόπος ένταξης σε κοινωνικές ομάδες ή συμμορίες και η συμμετοχή σε αυτές μπορεί να θεωρηθεί ως μέσο αποδοχής ή αναγνώρισης από τους συνομηλίκους.

— Πόσο επηρεάζει το διαδίκτυο και το online gaming την ανάπτυξη των εφήβων;

Ο αντίκτυπος είναι σημαντικός. Οι έφηβοι περνούν υπερβολικά πολλές ώρες online, με αποτέλεσμα να χάνουν σημαντικές ευκαιρίες για φυσική αλληλεπίδραση και ανάπτυξη ουσιαστικών σχέσεων στον πραγματικό κόσμο. Επιπλέον, οι αρνητικές συμπεριφορές, όπως ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) και η συμμετοχή σε τοξικές κοινότητες παιχνιδιών, μπορούν να επηρεάσουν την αυτοεκτίμηση και την κοινωνική εξέλιξη. Όσον αφορά την ψυχολογία, η υπερβολική ενασχόληση με το διαδίκτυο και το online gaming συνδέεται με άγχος, κατάθλιψη και επιθετικότητα, ειδικά αν οι έφηβοι ασχολούνται με βίαια παιχνίδια ή δέχονται διαδικτυακή κακοποίηση. Και κάτι τελευταίο: πολλά παιδιά μιμούνται τη βίαιη συμπεριφορά που προβάλλεται στο online gaming.

— Τι πρέπει να κάνει ο γονιός όταν το παιδί του αντιληφθεί ότι είναι ο θύτης, όχι το θύμα;

Η αντίδραση του γονέα δεν είναι πάντα ίδια. Υπάρχουν γονείς που καμαρώνουν και άλλοι που προβληματίζονται σχετικά με τους λόγους που μετέτρεψαν το παιδί τους σε θύτη. Γενικά, όμως, ο γονιός πρέπει να αντιδράσει άμεσα, να διερευνήσει τι έχει συμβεί και να προσπαθήσει να βοηθήσει το παιδί του, κατά προτίμηση με τη βοήθεια ειδικών ψυχικής υγείας. Η κατανόηση, η εκπαίδευση και η ενεργή υποστήριξη είναι τα πιο σημαντικά εργαλεία για να βοηθήσει το παιδί να αναγνωρίσει τα λάθη του και να βελτιωθεί.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τι είναι η φιλία; «Εύνοια», φυσικά, όπως λέγει ο Αριστοτέλης· να έχεις, δηλαδή, καλές διαθέσεις απέναντι σ' έναν άνθρωπο, να αισθάνεσαι στοργή γι' αυτόν, να επιζητάς τη συντροφιά του και να θέλεις την ευτυχία του· να υπάρχει ανταπόκριση στα αισθήματά σας, να τον αγαπάς και να τον τιμάς κι εκείνος, επίσης, να σε αγαπά και να σε τιμά. Γι' αυτό, όσο τρυφερές κι αν είναι οι σχέσεις μας με τα άψυχα, δεν λέγονται φιλία. Όταν αγαπούμε ένα άψυχο πράγμα, αυτό που αισθανόμαστε δεν είναι φιλία.

Μπορούμε να διακρίνουμε τρία είδη φιλικών σχέσεων, κατά τον Αριστοτέλη: «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν», «διά το αγαθόν». Στην πρώτη περίπτωση, συνδεόμαστε μ' έναν άνθρωπο, επειδή ο ένας μας είναι στον άλλο χρήσιμος (για τις υποθέσεις, τις ανάγκες, τη σταδιοδρομία, τις πολιτικές φιλοδοξίες μας κ.τ.λ.). Στη δεύτερη, διατηρούμε στενές σχέσεις μαζί του, επειδή μας προξενεί ευχαρίστηση (είναι διασκεδαστικός, έξυπνος συνομιλητής, επιδέξιος συμπαίκτης κ.τ.λ.). Και στις δύο περιπτώσεις, «αγαπούμε» τον άλλο κι εκείνος μας «αγαπά» όχι για την ανθρώπινη ποιότητά μας, επειδή, δηλαδή, είμαι εγώ αυτός που είμαι και είναι εκείνος αυτός που είναι, αλλά επειδή κάτι άλλο περιμένουμε απ' αυτόν και αυτός από εμάς, ένα κέρδος (υλικό ή ηθικό) ή μια απόλαυση.

Του τρίτου είδους ο φιλικός δεσμός είναι η τέλεια, η ουσιαστική και ακατάλυτη φιλία. Τον κάνω συντροφιά, τον τιμώ, τον αγαπώ, με κάνει συντροφιά, με τιμά, με αγαπά, όχι επειδή περιμένω απ' αυτόν ή εκείνος περιμένει από μένα ωφέλεια, ούτε επειδή μου είναι ευχάριστος και του είμαι ευχάριστος, αλλά επειδή, όντας ο καθένας μας αυτό που είναι, μοιάζουμε ο ένας στον άλλο –η ομοιότητά μας βρίσκεται στην ανθρώπινη αξία μας, στο υψηλό ποιόν της ανθρωπιάς μας. Η τέλεια, λοιπόν, φιλία είναι συνάντηση και δεσμός δύο προσώπων απάνω στον ίδιο ηθικό άξονα, στην ίδια αξιολογική κλίμακα. Θεμέλιο και εγγύηση της αγάπης τους είναι η «αρετή», αξία που ούτε αλλοτριώνεται, ούτε φθείρεται· οι φιλίες που δημιουργούνται απάνω σ' αυτή τη βάση είναι σταθερές και μόνιμες, αδιάλυτες.

Ε.Π. Παπανούτσος, Πρακτική Φιλοσοφία, σσ. 111-121, Εκδόσεις Νόηση, Αθήνα, 2008 (Διασκευή).

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Κατρακύλημα

Όλο ξεπέφτεις –και ξεπέφτεις δίχως τέλος–
για τιποτένια πραγματάκια της ζωής.
(Είσαι παλιάτσος, κι όμως δείχνεσαι για Οθέλλος¹,
με τις αστείες προσωπίδες που φορείς).

Το ποιο φινάλε θα 'χει τέτοια μια ιστορία,
το κατρακύλημά σου αυτό πού σε οδηγεί,
πάντα το σκέφτεσαι με πόνο και πικρία,
μα δεν γιατρεύεις τέτοια επίφοβη πληγή.

Πάντοτε λες: «Θα 'ρθει μια μέρα να ξεφύγω,
απ' των πραγμάτων το μηδέν να λυτρωθώ,

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

και με το πέρασμα του χρόνου, λίγο-λίγο, κάπως ψηλά με περηφάνια να υψωθεί».

Κι όμως το Χάος σα μαγνήτης σε τραβάει και, απειθάρχητος, στη Σκέψη πάντα ζεις... Το κατρακύλημα ποτές δεν σταματάει, για τιποτένια πραγματάκια της ζωής.

Τεύκρος Ανθίας, «Τα σφυρίγματα του αλήτη», Κύπρος 1937.

¹**Οθέλλος:** Ο Οθέλλος, γεμάτος καχυποψία, κατηγορεί τη γυναίκα του για απιστία και τη σκοτώνει. Όταν αποκαλύπτεται ότι πρόκειται για πλεκτάνη του Ιάγου, ενός κακόβουλου στρατιώτη, ο Οθέλλος αυτοκτονεί από τις τύψεις. Ο *Οθέλλος* ή *Ο Μαύρος της Βενετίας*, είναι θεατρικό έργο του σπουδαίου Άγγλου συγγραφέα Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποτυπώσετε περιληπτικά την απάντηση που δίνεται στην πρώτη ερώτηση του δημοσιογράφου («Οι νέοι μεγαλώνουν σε μια εποχή... ή αναγνώρισης από τους συνομηλίκους») στο **Κείμενο 1** σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της **Στήλης Α** το γράμμα από τη **Στήλη Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση, με βάση το περιεχόμενο των **Κειμένων 1 και 2** (χωρίς αναφορά σε χωρία των κειμένων):

1. Στην απάντηση που δίνεται στη δεύτερη ερώτηση του δημοσιογράφου στο Κείμενο 1 υποστηρίζεται ότι	α. το διαδίκτυο ενθαρρύνει την κοινωνική αλληλεπίδραση. β. το διαδίκτυο αμβλύνει το άγχος. γ. το διαδίκτυο συνδέεται με ψυχολογικά αδιέξοδα.
2. Στην απάντηση που δίνεται στην τρίτη ερώτηση του δημοσιογράφου στο Κείμενο 1 υποστηρίζεται ότι	α. οι γονείς πρέπει να ζητούν τη βοήθεια ειδικών ψυχικής υγείας. β. οι γονείς μετατρέπουν το παιδί τους σε θύτη. γ. οι γονείς καμαρώνουν που μετέτρεψαν το παιδί τους σε θύμα.
3. Στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 2 ο συγγραφέας	α. υποστηρίζει ότι η αγάπη μας για τα άψυχα αποδεικνύει τη φιλία μας μαζί τους. β. δεν συγκαταλέγει την αμοιβαιότητα στα γνωρίσματα της φιλίας. γ. περιγράφει τα γνωρίσματα της φιλίας.
4. Στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 2 ο συγγραφέας	α. αναγνωρίζει τη «διά το χρήσιμον» και τη «δι' ηδονήν» φιλία ως σχέσεις ακατάλυτες. β. υποστηρίζει ότι στη «διά το χρήσιμον» και «δι' ηδονήν» φιλία ο άνθρωπος περιμένει πάντα κάποιο όφελος. γ. θεωρεί ότι στη «διά το χρήσιμον» και «δι' ηδονήν» φιλία αναπτύσσεται αληθινή αγάπη.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

<p>5. Στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 2 ο συγγραφέας συμπεραίνει ότι</p>	<p>α. η ουσιαστική φιλία είναι αδύνατο να πραγματοποιηθεί. β. η αλλοτρίωση μάς απομακρύνει από την αρετή. γ. η γνήσια φιλία απαιτεί κοινό κώδικα ηθικών αξιών.</p>
--	--

Μονάδες 5

B2. α) Στην 1^η παράγραφο («Τι είναι... αυτό που αισθανόμαστε δεν είναι φιλία») του **Κειμένου 2** ο συγγραφέας επιδιώκει να επικοινωνήσει με τους αναγνώστες για το ζήτημα της φιλίας. Να βρείτε τρεις (3) διαφορετικές γλωσσικές επιλογές/εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί για τον σκοπό αυτό (3 μονάδες) και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους μέσα στο κείμενο. (9 μονάδες)

Μονάδες 12

B2. β) Να βρείτε δύο τρόπους οργάνωσης του επιχειρήματος στη 2^η παράγραφο («Μπορούμε να διακρίνουμε... ή μια απόλαυση») του **Κειμένου 2**. Πώς οι τρόποι αυτοί εξυπηρετούν τον σκοπό του συγγραφέα στο συγκεκριμένο απόσπασμα του κειμένου;

Μονάδες 10

B3. Στα **Κείμενα 1 και 2** η συνοχή εξασφαλίζεται στα σημεία με έντονη γραφή με τις εξής διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις: **έτσι, δηλαδή, γι' αυτό, στη δεύτερη**. Να εξηγήσετε τι δηλώνουν οι παραπάνω λέξεις/φράσεις (μονάδες 4), κάνοντας αναφορά στα νοήματα που αυτές συνδέουν στην κάθε περίπτωση. (μονάδες 4)

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να βρείτε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες που στηρίζουν τον τίτλο του ποιήματος στο **Κείμενο 3**. Ποια στάση θα υιοθετούσατε εσείς στο ζήτημα αυτό; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Σε ομιλία 350-400 λέξεων που θα εκφωνήσετε σε εκδήλωση του σχολείου σας, με θέμα τις ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή, να παρουσιάσετε:

α) την άποψή σας σχετικά με τον τρόπο που επιδρούν το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στις ανθρώπινες σχέσεις και

β) τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας, όπως εσείς την αντιλαμβάνεστε.

Στην ομιλία σας μπορείτε να αξιοποιήσετε και τις ιδέες των κειμένων αναφοράς.

Μονάδες 30